बर्दघाट नगरपालिका
(पशुपन्छी विकास शाखा)

बार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
आ.व.२०७८/०७९

प्रस्तुतकर्ताः
भरत लम्साल
(पशु विकास अधिकृत)
पशुपन्छी विकास शाखा
मितिः २०७९/०४/२९

मुख्य उद्येश्य

- दुध, फुल, मासु उत्पादन बृद्धि।

उत्पादन क्षेत्र

- ✓ गाई, भैसी, बाख्रा, बंगुर, कुखुरा र माछा ।

संक्षिप्त प्रगति विवरण

कुल विनियोजित बजेट	१ करोड
संचालन भएका कृयाकलापहरु	२८ वटा
प्रगति	९२.०७ प्रतिशत

संचालन भएका मुख्य मुख्य कृयाकलाप, बजेट र लाभान्वित कृषक

क्र.स.	कार्यक्रम/योजना	बिनियोजित बजेट	संचालन भएको मुख्य मुख्य क्रियाकलाप	लाभान्वित कृषक	प्रगति
१	पशु कृत्रिम गर्भाधान अनुदान	१४०००००	पशु नक्ष सुधारका लागि कृत्रिम गर्भाधान सेवा लिए वापत प्रति पशु रु.४०० का दरले कृषकहरुलाई नगद सहायता दिएको ।	३५००	१००%
२	दुध संकलन केन्द्र बिस्तार	४०००००	चन्द्रोदय सहकारीको धनेवा संकलन केन्द्र स्थापना ।	३७	१००%
३	जै घाँसको विउ खरिद तथा वितरण	५०००००	नगरका पशुपालक कृषक १-१६ उपलव्ध गराएको ।	४४२	१००%
४	जै घाँसको बिउ उत्पादन कार्यक्रम	२५००००	जै घाँसको विउ उत्पादनको लागि आवश्यक बिउ मल सामाग्री उपलव्ध गराएको ।	८	१००%
५	मासुको लागि पाडापालन फार्म प्रवर्द्धन	३०००००	भैसी, पाडा पालक कृषकहरुलाई लागत साझेदारिमा कृषि औजार उपलव्ध गराएको ।	१०	१००%
६	मासु पसल सुधार	५०००००	मापदण्ड अनुसारका माग/निवेदन नआएको ।	०	०

क्र.स.	कार्यक्रम/योजना	बिनियोजित बजेट	संचालन भएको मुख्य मुख्य क्रियाकलाप	लाभान्वित कृषक	प्रगति
७	पशु खोप कार्यक्रम गाई/भैसी/बाखा/बंगुर	६०००००	कृषकहरुको गोठ/खोरमा पुगि पशुहरुलाई निशुल्क बिभिन्न संक्रमक रोगहरु बिरुद्ध (FMD, HSBQ, PPR ,SF) खोप लगाएको।	१-१६ सबै	१००%
८	पशुपन्छी उपचार, प्रयोगशाला जाँच सेवा	३०००००	पशु उपचार गोवर परिक्षण तथा प्राविधिक परामर्ष सेवा (संख्या:९०५)	१-१६ सबै	१००%
९	थुनेलो रोकथाम तथा पशु बाझोपन निवारण कार्यक्रम	३५००००	दुधालु गाई भैसीमा थुनेलो रोकथामका लागि थुन डुवाउने प्रविधि उपलव्ध गराएको ।	१-१६ सबै	१००%
१०	पोल्ट्री व्यवसाय प्रवर्द्धन	४०००००	कुखुरापालन फार्महरुलाई चल्ला हुर्काउने तथा जैविक सुरक्षाको लागि आवश्यक सामाग्री उपलव्ध गराएको	१-१६ सबै	१००%
११	बर्षिम घाँसको विउ उत्पादन परिक्षण	४००००	घाँस खेतिका लागि सिचाई मोटर खरिद अनुदान ।	१	१००%
१२	बर्षिम घाँसको विउ वितरण	२६००००	लागत साझेदारिमा बर्षिम घाँसको विउ वितरण गरेको ।	१-१६ सबै	१००%

क्र.स.	कार्यक्रम/योजना	बिनियोजित बजेट	संचालन भएको मुख्य मुख्य क्रियाकलाप	लाभान्वित कृषक	प्रगति
१३	व्यवसायिक पशुपालन फार्महरुलाई घाँसको विउ	२६००००	नगरका व्यवसायिक पशुपालन फार्महरुलाई बर्षिम घाँसको विउ उपलव्ध गराएको।	२४७	१००%
१४	पशुपालन फार्महरुलाई खनिज मिश्रण उपलव्ध गराउने	४९००००	नगरका व्यवसायिक पशुपालन फार्महरुलाई मिनिरल फीड सप्लिमेन्ट उपलव्ध गराएको।	३२६	१००%
१५	मकैचरी/सुडान घाँसको विउ वितरण	४८००००	लागत साझेदारिमा बर्षे सुडान घाँसको विउ वितरण गरेको ।	१-१६ सबै	१००%
१६	ईलेक्ट्रिक च्याफकटर खरिद	३६५०००	पशुपालक कृषकहरुलाई ७५% अनुदानमा (३hp ३ gear क्षमताको) छाँटी काट्ने मेशिन उपलव्ध गराएको	११	१००%
१७	साना कृषि यन्त्र	३६००००	कृषकहरुलाई बहुउपयोगी सामाग्री ठेलागाडा (wheel barrow)	१०५	१००%
१८	बहुबर्षिय तथा डाले घाँस विकास	४०००००	गाईभैसी पालक कृषकहरुलाई सुपर नेपियर र बाखा पालक कृषकहरुलाई भटमासे घाँसको बिरुवा उपलव्ध गराएको ।	१-१६ सबै	७०%

क्र.स.	कार्यक्रम/योजना	बिनियोजित बजेट	संचालन भएको मुख्य मुख्य क्रियाकलाप	लाभान्वित कृषक	प्रगति
१९	उच्च उत्पादन भएका पशुहरुलाई काउम्याट उपलव्ध गराउने	३७००००	पशुपालक कृषकहरुलाई काउम्याट उपलव्ध गराएको।	६०	१००%
२०	माछा उत्पादन कार्यक्रम	४२५०००	माछा पालक कृषकहरुलाई माछा भुरा, चुना उपलव्ध गराएको ।	१४२	१००%
२१	नगरका सार्वजनिक पोखरी/तालहरुमा माछा पालन	२०००००	नगरका सार्वजनिक पोखरिहरुमा माछा भुरा, चुना उपलव्ध गराएको ।	१-१६ सबै	१००%
२२	पशुपन्छी जन्य माहामारी रोग रोकथाम तथा नियन्त्रण	१३५०००	पशुहरुमा खोरेत तथा लम्पीस्किन रोगको उपचार तथा रोकथाम ।	१-१६ सबै	१००%
२३	कृषकको गोठ गोठमा बिशेषज्ञ सेवा	११००००	समयमा बाली नजाने तथा पटकपटक दोहोरिने पशुको उपचार ।	२९	१००%
२४	सामाजिक चौपाया व्यवस्थापन	२३००००	छाडा गाईहरुको व्यवस्थापन ।	१-१६ सबै	१००%
२५	पशुपन्छी पालन (१ दिने) स्थलगत तालिम	२०००००	कृषकको माग र आवश्यक्ता अनुसारको १ दिने स्थलगत तालिम दिएको ।	१-१६ सबै	१००%

क्र.स.	कार्यक्रम/योजना	बिनियोजित बजेट	संचालन भएको मुख्य मुख्य क्रियाकलाप	लाभान्वित कृषक	प्रगति
२६	साईलेज प्रवर्द्धन कार्यक्रम	५०००००	साईलेज वनाउने पिट निर्माण	४	८०%
२७	पशु स्वास्थ्य शिविर	१०००००	बर्दघाट नगरपालिका वडा नं. १५ तेलाहा, पोटाहा, नैडिया, १ दिने पशु स्वास्थ्य शिविर	१३१	१००%
२८	दुध, फुल, मासु उत्पादक/वितरक सरोकारवाला वैठक	७५०००	बंगुर/ बाखा पालन समुह संजाल निर्माण तथा बैठक	१-१६ सबै	१००%
	जम्मा	१०००००००			

संघीय सरकारवाट हस्तान्तरित कार्यक्रमः

क्र.स.	कार्यक्रम/योजना	बिनियोजित बजेट	संचालन भएको मुख्य मुख्य क्रियाकलाप	लाभान्वित कृषक	प्रगति
१	मासु मिसन (बाखा पर्वद्धन)	१५००००००	छाँटी काट्ने मेसिन, बोयर बोका, दाना दिने भाँडा	१-१६ सबै	१००%
२	मासु मिसन (बंगुर पर्वद्धन)	१९९४०००	दाना वनाउने मेसिन, खोर सफा गर्ने मेसिन, बंगुरका पाठापाठी	१-१६ सबै	१००%
३	पशु कृत्रिम गर्भाधान मिसन	४०००००	तरल नाईट्रोजन लगायतका सामाग्री ।	१-१६ सबै	१००%
४	बाखा पकेट क्षेत्र विकास	७०००००	बोयर बोका, खोर सुधार	४१	१००%
	जम्मा	४५९४०००			

१. पशु स्वास्थ्य सेवा

(क) पशुपन्छी उपचार

- मेडिकल उपचारः ७६३
- माईनर सर्जिकलः ११३
- गाईनोक्लोजिकलः २९
- पशु बन्ध्याकरणः १३४

(ख) प्रयोगशाला जाँच (गोबर परिक्षण)

क्र.स.	विवरण	संख्या	परिक्षण नतिजा	
			Positive	Negative
१	गोवर परिक्षण	१८१	१२१	६०
२	दुध परिक्षण	१९	१०	९

(ग) पशु खोप सेवा

क्र.स.	खोप विवरण	संख्या	कैफियत
१	खोरेत (FMD)	७०००	गाई भैसी
२	भ्यागुते चरचरे (HSBQ)	७५००	,,
३	पि पि आर (PPR)	१५०००	बाखा
४	स्वाईन फिभर (SF)	२०००	बंगुर
	जम्मा	३१५००	

२. पशु नश्ल सुधार

क.स.	विवरण	संख्या	कैफियत
१	कृत्रिम गर्भाधान	३५००	गाई,भैसी
२	बोका (बोयर क्रस)	३	समुह

३. पशु आहारा विकास

क.स.	विवरण	घाँस लगाएको क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	कैफियत
१	हिउदे घाँस	१३२	जै, बर्षिम
२	बर्षे घाँस	१२५	सुडान, मकैचरी
३	बहुवर्षे घाँस	१०	सुपर नेपियर
४	डाले घाँस	२ (२०००वोट)	भट्मासे

बहुबर्षिय सुपर नेपियर घाँस विकास

व्यवसायिक पशुपन्छी पालन फार्मको विवरणः

क्र.स	फार्मको किशिम	संख्या	कैफियत
१	गाई,भैसी पालन	३४७	
२	बंगुर पालन	४३	
३	बाखा पालन	३१	
जम्मा		४२१	

नगरको पशुपन्छी तथ्याङ्कः

क्र.स	फार्मको किशिम	संख्या	कैफियत
१	गाई/भैसी	७५०० +	
२	बाखा	१२०००+	
३	बंगुर	१८०० +	
४	कमर्सियल (लेयर्स) कुखुरा	२१०००	फार्म १८, कुखुरा संख्या ७४०००, वाट घटेको अवस्था

पशुजन्य उत्पादनमा आवद्ध सहकारीहरु

पशु जन्य उत्पादन	बजारिकरणमा संलग्न सहकारीहरु	ठेगाना	कैफियत
दुध	चन्द्रोदय बहुउदेश्यीय सहकारी संस्था लि.	बर्दघाट- १४ चैपत्ता	
	बाल्मीकी बहुउदेश्यीय सहकारी संस्था लि.	बर्दघाट- ७ जिमिरेभार	
	सानाकिसान कृषि सहकारी संस्था लि.	बर्दघाट- ९	
	मधुवन कृषि बहुउदेश्यीय सहकारी संस्था लि.	बर्दघाट- ९	
	बिशाल बहुउदेश्यीय सहकारी संस्था लि.	बर्दघाट- ९	
अण्डा	...		
मासु	...		
माछा	...		

नगरमा दुध उत्पादनको अवस्था र आत्मनिरभर्ता

विवरण	उत्पादन परिमाण	कैफियत
नगरमा रहेको पशु संख्या (Cattle)	७५०० +	
व्यवसायिक गाईभैसी पालन फार्म संख्या	३४७ वटा	
दुधालु पशु संख्या	करिव ३०००	
दैनिक दुध उत्पादन	२४००० लिटर/दैनिक	सरदर @८ लि.
संगठित संस्थामा दुध संकलन	१०००० लिटर/दैनिक	सरदर @६०
नगरको जनसंख्या	७५०१७	
नगर भित्रको आवश्यक्ता	१८७५५ लिटर/दैनिक	२५० ml/day
हाल नगर बाहिर बिक्रि गरिएको	५००० लिटर/हप्ता	

- **बार्षिक ५ लाख लिटर दुध नगर बाहिर बिक्रि गरेको अवस्था छ ।**
- **बार्षिक ३ करोड रुपैया बाहिर वाट नगरका कृषकले प्राप्त गरेको देखिन्छ ।**

विभिन्न कार्यक्रम अन्तर्गत कृषकहरुलाई आवश्यक सेवा र सामाग्री उपलव्ध गराएको ।

विभिन्न कार्यक्रम अन्तर्गत कृषकहरुलाई आवश्यक प्रविधि/ सामाग्री उपलव्ध गराएको ।

हाम्रो ध्यान जानुपर्ने सवालहरु

- सेवा केन्द्र स्थापना र संचालन।
- छाडा चौपाया व्यवस्थापन।

छाडा चौपाया व्यवस्थापनको प्रयास

हजुरहरुको रचनात्मक सुझावको अपेक्षा राख्दछु...

“जय पशु धन”

धन्यवाद ।